

Kedves Imre!

Úgy hiszem, hogy a halál után is van kapcsolat, ezért szólítalak meg. El is mentél és itt is maradtál. Ancsának, a gyerekeknek, a barátoknak és nekem is. Emlékek tolnak fel bennem, mint mindenki, aki itt van. Miattad jöttök, és hozzák magukkal mindazt, amit Veled éltek át, és ami nélkül nem lennének, én sem lennék az, aki vagyok.

Gyurka bácsinál laktatok. A Bokorban Anca volt az egyik legmegbecsültebb anyja. Akik közel voltak hozzátok, tudták, van azért apja is a gyerekeknek. Első meghatározó élményem Veled, amikor télen, kölcsön zsigulival, hóesésben elindultunk Erfurtba, hugiékhoz. Minden városról tudtál valamit, amit én nem, pedig én voltam a németes. Emlékszel, alig hagytuk el Budapest határát, Tücsök talán 4-5 évesen megkérdezte, mikor érünk már oda. Rávágtam, hogy kb. egy óra múlva. aztán ahányszor kérdezte, hol Te, hol én feleltük ugyanezt. Mikor érünk már oda. Imrém, Te már odaértél. Onnan nézve az itteni idő, kb. egy óra vagy annyi sincs.

Világosra lehetett menni. Ott tapasztaltam meg először hatalmas erővel, hogy amit az Evangéliumban Jézus ígért, az megvalósul, ha megvalósítják. Aki elhagyja mindenét, százannyit kap érte. Világosan ott voltak, akik kapták Tőletek a százannyit. Később Mesivel és a gyerekekkel is ott lehettünk minden évben. Családtagok lettünk, Imrém, a bátyám lettél. Mindig olyan olvasnivalókat raktál elé, amik a lehető legtávolabb voltak a teológiától. És csak úgy csöndesen megemlégted, hogy ezzel kell foglalkozni, erre megy a világ. A videózásról tudtad, hogy nem csak mozgóképről szól, hanem új világlátásról. A környezetvédelemről tudtad, hogy a legfontosabb kérdés a Glóbusz jövőjét illetően. Te tanítottad meg nekem, hogy nem folyóvízzel kell borotválkozni és azt is, hogy sok minden, ami szemébe kerül, az mégiscsak fogyasztható. És azt is, hogy a dolgokat meg lehet javítani, fel lehet állítani, ki lehet mozdítani. Világosan sokáig építkeztünk, szétválasztottunk, toldottunk. Ott történt a csoda, hogy a terasz tetejének lefedésekor elmúlt a tériszonyom. Amíg készen nem lett, aztán visszajött.

Sok-sok aktív év után a Bokorból számodra az Elpidia közösség maradt, ahová sajnos én nem tudtam feljárni. Nagy tekintélye volt számomra ennek a közösségnek. Úgy képzeltem, hogy ott nálamnál sokkal okosabb és elkötelezettebb testvérek olyan témákról beszélnek, amik a lényeges témák, a jövő témái. Az Elpidia, ha jól tudom, speciális csoport volt, nem szabványos Bokor közösség. A Bokorhoz fűződő viszonyom nekem is átalakult. Sokat beszélgettünk erről. Hogy mi az, ami ne vesszen el, és mi az, ami jó lenne, ha hamar elveszne. A Te hited, Imre, titok volt számomra és éppen ez volt benne a nagyon vonzó. Te úgy értetted Isten országát, hogy a Föld egész népe. Ebben a dimenzióban kell gondolkodni és még inkább cselekedni.

Aztán talán több is, mint 10 éve történt valami. Nem értettem, nem értettelek. Valami elszakadt, minden egész eltörött, ahogyan Ady mondta. Egyre nehezebben mozgottál, egyre halkultál. A kétség és önkínzás sötét szörnyei eluralkodtak a lelken. Hatalmas tehertétel és próbatétel időszaka jött el. Számodra, Anca számára és a gyerekek számára. Én számomra is. Próbáltam érteni, nem ment. Próbáltam elfogadni, nem ment. Próbáltam meglátni benne valami jót, nem ment. Próbáltam imádkozni. Bocsáss meg nekem, Imre, hogy megkönnyebbültem, amikor megtudtam, hogy átköltöztél odaátra, ahol nem huny ki a fény és ahol az Úr letöröl szemünkről minden könnyet. Nem lesz többé halál, sem gyász, sem jajgatás, sem fáradtság, mert ami volt, elmúlt. (ApCsel 21,4)

Sok éve már, Imikém, hogy együtt imádkoztunk. Most arra kérlek, mondd velem ezt az imát, amit egy magát nem hívőnek tartó szegedi költő írt. Ezt választottam, mert nem szokványos, ahogyan a Te életed, gondolkodásod, hited sem volt az.

Talán te írod, Istenem,
a föld színére versedet?
Hozzád fohászok - nekem
add meg, hogy benne rím legyek!

És hogyha rímnek engemet
elég tisztának nem találsz,
beérem azzal is - legyen
versedben asszonánc!

Nyugodj békében, drága barátunk!

[Máté-Tóth András megemlékezése elhangzott 2024. augusztus 4-én,
Márczi Imre búcsúztatóján a városmajori Kistemplomban.]